

Komisja prawnicza Senatu Przeciwko zniesieniu sądów przysięgłych Jeszcze jeden projekt rządowy odrzucony przez parlament

Na wtorkowym posiedzeniu komisji prawniczej Senatu, rozpatrywano uchwalony przez Sejm projekt ustawy o zniesieniu sądów przysięgłych.

Referent sen. Terlikowski zgadza się z projektem rządowym, że cały wymiar sprawiedliwości w ramach prawa karnego należy przekazać sądom zawodowym, ale w tym wypadku należy stan sędziowski wyposażyć odpowiednio materialnie, sędzia bowiem musi być postawiony w szczególniejszych warunkach dobrobytu.

Sen. Petrzyński uważa, że sądy przysięgłych mają swoje strony dodatnie, ale też i swoje wady. Sądy przysięgłych mogą ulegać wpływowi postronnym i demagogii. Mają duże walory, paraliżują skostnienie, które zachodzi u sędziów zawodowych, mają też znaczenie wychowawcze. Zmuszają do myślenia kategoriąmi prawniczymi i dają większą rękojmię niezależności od rządu. Argument fachowości nie jest decydującym przy ustalaniu stanu faktycznego, względnie ustalaniu nawet winy.

Mimo tego jest za zniesieniem dla dwóch przyczyn: 1) poczucie prawne i etyczne w okresie powojennym mocno się zachwiało, 2) sądy przysięgłych z tego powodu nie mogą spełnić swojego zadania należycie.

Sen. Stanisławski uważa, że nie ma przyczyny do usunięcia sądów przysięgłych tam, gdzie one dotąd istnieją, t. j. w b. zaborze austriackim.

Sen. Wróblewski oświadczył, że będzie głosował przeciw projektowi. Gdy chodzi o chwiejność w ferowaniu wyroków, to raczej woli, by pomyłka była w sądach przysięgłych na korzyść oskarżonego, aniżeli w sądach zawodowych na niekorzyść. Co się tyczy pobłażliwości, to stanowi ona właśnie

reakcję poczucia społecznego przeciwko literze prawa. W sprawach politycznych taka reakcja może być niekorzystna dla państwa, ale państwo ma dosyć środków przeciw temu jak zawieszenie sądów przysięgłych, wprowadzenie stanu wyjątkowego itd. Sądy zawodowe mają wybitną tendencję do szablonowego traktowania sprawy, a tam gdzie chodzi o ciężkie przestępstwa i kary, indywidualizacja jest konieczna. Poczucie prawa nie jest w społeczeństwie rozluźnione. W konkluzji jest zdania, że nie ma potrzeby skasowania sądów przysięgłych tam, gdzie one istnieją.

Sen. Evert zastanawia się nad tym, jakie wrażenie zrobi w zaborze austriackim że to co rząd austriacki wprowadził w duchu wolności, to państwo polskie znosi. Dojrzałość społeczeństwa idzie ku lepszemu. Niema powodu nieufności do społeczeństwa. W dyplomacie czy skasować sądy przysięgłych, czy unifikować je i rozszerzyć na teren państwa całego, jest raczej za tym ostatnim.

Sen. Radziwiłł proponuje wyjście po średnie: nie znosi się, tylko się zawieszają sądy przysięgłych na nieokreślony czas.

Sen. Makowski wypowiada się za projektem rządowym.

Sen. Barański przychylił się do wniosku sen. Radziwiłła.

Sen. Chrzanowski jest zdania, że sądy przysięgłych należy zachować, ponieważ są bogatsze w doświadczenia. Sędziowie zawodowi są przeważnie bardzo młodzi.

Sen. Patek stwierdza, że jeżeli sądy przysięgłych wykazują błąd, to również i sądom zawodowym ich nie brak.

Sen. Lubomirski uznaje motywy rządu, ale zdaniem jego zniesienie sądów przysięgłych byłoby zbyt mocnym załatwieniem.

Minister sprawiedliwości p. Grabowski powtarzał wywody przytoczone już w Sejmie, zastrzegając się przeciwko temu, że sędzia jest urzędnikiem. Ambicją sędziego jest jego niezawisłość. Sądy przysięgłych to jest demokracja, która nie daje.

Za przyjęciem uchwały sejmowej głosowało 4 senatorów, a przeciw uchwale 10 senatorów. Referentem większości został sen. Stanisławski, referentem mniejszości sen. Terlikowski.

Ustawa kominiarska odesłana do komisji

Zakończenie akcji oddłużeniowej samorządów

W dalszym ciągu wtorkowego posiedzenia Sejmu po krótkiej dyskusji uchwalono rządowy projekt ustawy o zakończeniu akcji oddłużenia związków samorządowych.

Jest to końcowy etap akcji rozpoczętej rozporządzeniem Prezy-

POZNAN, 16. 3. Kilkudniowa słoneczna pogoda, jak również trwający całą ostatnią dobę ciepły deszcz, przyczyniły się do gwałtownego topnienia śniegów, zalegających równie kujawską. Wpłynęło to na znaczne podniesienie się poziomu wód na Noteci i na jeziorach: Gołpo, Wolickim, Wierchosławskim i Wojcińskim, powodując wystąpienie ich z brzegów i zalanie okolicznych pól.

Powódź ta wyrządziła, nieobliczalne szkody rolnictwu. Wiele dróg i szos jest pozalewanych, zagrożone są również podmyciem toru kolejowe. Setki morgów obsianej roli zalane są wodą.

Najpoważniej przedstawia się sytuacja pod Barcinem i Ostrowem nad Gołpą, gdzie nadmiar wód przerwał tamę i woda szeroko rozlała, zalewając pola i łąki na przestrzeni przeszło 2 km. Pakości, leżąca w wąskiej dolinie

nad Notecią, została przez rozlewiska odcięta od świata. Powódź wyrządziła znaczne szkody w zbiorach i drogach.

Powtórny przybór pod Fordonem

BYDGOSZCZ, 16. 3. Dziś rano nastąpiło ponowne podniesienie się poziomu wody. Woda osiągnęła 664 cm. (najwyższy stan pod czas kulminacji wynosił 640). W Solcu Kujawskim poziom wody podniósł się o 23 cm. W Łęgowie notowano 720 cm.

Wielka fala osiągnie Fordon dzisiejszej nocy. Spodziewane jest, że powódź nie będzie miała tak katastrofalnych rozmiarów jak ostatnio.

Zerwany most

WILNO, 16. 3. Dziś przedpołudniem ruszyła Wilia na całej przestrzeni przy poziomie wody około 4,5 m. na wodowskazie wileńskim. We wsi Widzuny, u ujścia rzeki Oszmianki, wskutek gwałtownego splotu lodów zerwane zostały dwa przebiegi na 8 metrów mostu nad rzeką gminnej Worniany — Szwajlany. Wieczorem stan Wilii w Wilnie wynosił 229 cm. ponad stan normalny.

Na Wilejce utworzył się 15 b. m. zator w Nowej Wilejce, koło wsi Zwirble, wobec czego saperzy most rozebrali i przystąpili do rozbijania zatoru. Po południu 16 bm. został uszkodzony drugi most w Nowej Wilejce. W godzinach rannych 16 b. m. lody zerwały w Wilnie, koło Góry Zamkowej mostek saperski. Zerwany most spłynął do pobliskiej Wilii i został porwany prądem wezbranej rzeki, wobec czego nie udało się go uratować.

wia dalsze ograniczanie praw wierzycieli wobec samorządów.

Ustawa „kominiarska”

Omawiano następnie projekt ustawy zgłoszonej przez p. Zyborzkiego, zmieniającej rozporządzenie Prezydenta, które zalicza kominiarstwo do przemysłu koncesyjnego i przyznając gminom prawo czyszczenia kominów. Jak widać domo projekt ten wywołał strajk protestacyjny kominiarzy w całej Polsce.

P. Snopczyński postawił wniosek o odesłanie sprawy do komisji przemysłowo-handlowej, ponieważ dotyczy on zmiany prawa przemysłowego, kasuje bowiem przemysł kominiarski.

Wniosek ten uchwalono. Poza tym załatwiono cały szereg spraw drobniejszych i ratyfikacji.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się w sobotę 20 b. m. o godz. 11-ej przed południem.

Eksport węgla wstrzymany Nadzwyczajne zarządzenia

na wypadek strajku górników

Wobec możliwości strajku górników na Górnym Śląsku rząd wydał następujące zarządzenia, mające na celu zapewnienie węgla szerokim masom ludności i zakładom użyteczności publicznej:

1) uzupełnione zostają zapasy instytucji użyteczności publicznej w większych ośrodkach przemysłowych i miast.

2) od północy dnia 17 b. m. wstrzymany zostaje eksport węgla z Polski.

3) wszelkie ładunki węgla od tej godziny skierowane zostają do większych ośrodków zamieszkania celem zwiększenia istniejących zapasów większych miast.

4) przewidziane zostały wszelkie środki celem zapobieżenia spekulacji przy sprzedaży węgla.

Strajk na kopalni Giesche trwa Czy Mysłowice i Kleofas zastrajkują?

KATOWICE, 16. 3. Sytuacja na kopalni Giesche, gdzie, jak wiadomo, w dniu wczorajszym wybuchł strajk okupacyjny, pozostaje bez

zmiany. Przebieg strajku jest spokojny.

Są pogłoski, iż grozi strajk okupacyjny na kopalniach Mysłowice i Kleofas.

Katastrofa bez precedensów Samochód rozwalił kamień cę

BERLIN, 16. 3. W dzielnicy Weissensee wydarzyła się dziś niecodzienna katastrofa komunikacyjna.

Na skrzyżowaniu ulic zderzyły się dwa wielkie samochody ciężarowe. Na skutek zderzenia, kierowca jednego samochodu wraz z przyczepką, na której znajdowało się 300 ctn. żwiru, najechał na na rożnik domu. Samochód przebił front znajdującego się tam sklepu do głębokości 3 metrów i zlał podporę narożnika.

Cały narożnik 4-piętrowego domu zawalił się. Kierowca samochodu

du, właściciel sklepu oraz mieszkańcy zagrożonych mieszkań uratowali się w ostatniej chwili ucieczką na ulicę.

Śmierć Austena Chamberlaina

LONDYN, 16. 3. Austen Chamberlain w ostatnich czasach nie opuszczał swej rezydencji w powodzie lumbago. Dzisiaj czuł się znacznie lepiej, o godz. 18 wstał z łóżka i udał się do biblioteki, ale wkrótce zupełnie nieoczekiwanie nastąpił atak sercowy. Sędziwy mąż stanu zmarł po upływie kilku minut, nie odzyskawszy przytomności.

Austen Chamberlain liczył 73 lata.

Popieraj bezrobotnych narodowców

Zmiany w Min. Spr. Wewnętrznych obejmą 3 ważne stanowiska

Zmiany personalne w Min. Spr. Wewnętrznych zapoczątkowane przez ustąpienie wiceministra Kaweckiego, mają objąć obecnie szereg ważnych stanowisk w tym resorcie.

W chwili obecnej nie obsadzone są bowiem stanowiska naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa, Naczelnika Wydziału Narodowościowego, a w najbliższym czasie ma ustąpić naczelnik wydziału politycznego p. Myśliński, pozostający na tym stanowisku od kilku lat, przechodząc na stanowisko wice-wojewody.

Wobec przejścia na emeryturę

p. Henryka Suchenek - Sucheckiego jako osobę najpoważniejszego kandydata na stanowisko Nacz. Wydz. Narodowościowego wymienia się obecnie inspektora Sawickiego, naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa woj. stanisławowskiego. Mówi się również o kandydaturze p. Bieleckiego, naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa w woj. tarnopolskim.

Notowaliśmy już pogłoskę o zamierzonym ustąpieniu wiceministra Korsaka. Jego następcą ma być według kursujących wersji p. Błęk, obecny wojewoda tarnopolski.

W maju i w lipcu 2 nadzwyczajne sesje sejmowe

Przed kilkoma dniami pojawiły się pogłoski, że zaraz po zamknięciu sesji budżetowej nastąpią pewne zmiany w składzie rządu.

Według ostatnich wiadomości, pochodzących z tak zwanych „kół poinformowanych” zmian tych nie należy obecnie oczekiwać. —

Mogą one nastąpić w lipcu po zakończeniu sesji nadzwyczajnej Sejmu i Senatu, która ma być zwołana w połowie maja.

Natomiast zapowiadane są przesunięcia na wyższych stanowiskach administracji państwowej.

Rektorzy u min. Oświaty Dochodzenia dyscyplinarne

w sprawie ostatnich zajęć

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych Minister Oświaty Świętosławski przyjął na trwającej blisko 2 godziny audiencji rektorów Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego, prof. Antoniewicza i Politechniki Warszawskiej prof. Zawadzkiego. Pozostaje to w związku z poniedziałkowymi zajęciami na tych uczelniach. Dnia 17 bm. odbyć się ma nadzwyczajne posiedzenie senatu Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego dla omówienia wytworzonej sytuacji. Audytorzy Politechniki i Uniwersytetu J. P. podjęli już dochodze-

nia dyscyplinarne w sprawie zajęć, zrywając na przesłuchanie szereg uczestników i naocznych świadków zajęć w dniu 15 bm.

Wobec zawieszenia zajęć na wyższych uczelniach, zarządzili rektorzy Politechniki i Uniwersytetu, by na tereny uczelni wpuszczano jedynie profesorów, asystentów i personel kancelaryjny.

Wpłacanie czesnego przez studentów, odbywać się ma na konta uczelni w Pocztovej Kasie Oszczędności.

Min. Angelescu przybył do Warszawy

Rumuński minister oświaty Angelescu, który przybył dziś do Warszawy, zabawi w Polsce kilka dni.

Program pobytu min. Angelescu w Warszawie przewiduje m. in. audiencję u Pana Prezydenta

R. P., szereg wizyt oficjalnych, oraz zwiedzanie zakładów i instytucji naukowych.

W Poznaniu p. min. Angelescu odwiedzi muzea, zabytki miasta i zakłady naukowe.

NAWET moralne zadowolenie daje towar nabyty w firmie chrześcijańskiej
NAJNIŻSZE CENY aparatów radiowych „ELEKUNEN” i in.
— gramofonów, płyt „ODEON” i in. —
NAJKORZYSTNIEJSZE warunki spłat **NAJCIEŃNIEJSZA** obsługa
NA ŚWIĘTA POLECA
MAGAZYN INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH
KAZIMIERZ RUSZKOWSKI
MARSZAŁKOWSKA 117, tel. 636-90

Oszczercstwo i szantaż Metoda walki „sanatora” z Z. Z. Z.

W sądzie apelacyjnym w Warszawie toczyła się ciekawa sprawa ilustrująca metody działania byłej pamięci BBWR, odlamu działającego obecnie w Z. Z. Z.

W miejscowym organie B. B. „Słowie Częstochowskie” ukazał się artykuł zniesławiający posła Cardiniego Zygmunta, działacza Chrześcijańskiej Demokracji.

Artykuł był podpisany przez Jędrzejczyka, woźnego. W jakimś czasie potem ukazała się w tymże piśmie notatka, stwierdzająca, że Wolnicki też miejscowy sanator solidaryzuje się ze stanowiskiem Jędrzejczyka. — Wobec tego p. Cardini pociągnął ich obu i Miko-

łaja Samarczewa redaktora gazety do odpowiedzialności. W toku sprawy Jędrzejczyk odwołał zarzuty, oświadczając, że działał pod presją, że artykuł dostał napisany a miał tylko podpisać. Uległ zaś namowom w obawie redukcji i widma głodu i nędzy żony i dzieci.

Sprawa p. Cardiniego przeciw Jędrzejczykowi i Wolnickiemu została załatwiona polubownie. Natomiast działacz Z. Z. Z. Samarczew został skazany na 6 miesięcy więzienia. Sąd podkreślił wyraźnie napięcie złej woli i konieczność napiętnowania wstrętnych metod.

Katastrofa Mysłowicka przed sądem Akt oskarżenia już gotów

KATOWICE, 16. 3. Prokurator Sądu Okręgowego w Katowicach wniósł w dniu dzisiejszym akt oskarżenia przeciwko trzem oskarżonym o zawinięcie w katastrofie kolejowej w Mysłowicach w dniu 15 stycznia r. b. Akt oskarżenia obejmuje starszego asystenta kolejowego, Karola Urbanka, zwrotniczego, Mikołaja Kozia i pomocnika maszynisty, Stefana Krzyżowskiego.

Wszyscy będą odpowiedzialni za dopuszczenie się zaniedbania służbowego. Termin rozprawy wyznaczony został na drugą połowę kwietnia r. b. Urbanek i Kozioł będą odpowiedzialni z wolnej stopy, natomiast Krzyżowski przebywa w więzieniu, gdzie go osadzono za nakłanianie do fałszywych zeznań palacza Augusta Wadasza w czasie dochodzenia, prowadzonego przez władze prokuratorskie i kolejowe.

Znów tendencja zniżkowa na giełdach zbożowych

W bieżącym tygodniu zaznaczyła się na giełdach zbożowych dosyć znaczna tendencja zniżkowa.

Stosunkowo najniższa była w zachodniej części kraju: w Bydgoszczy bowiem utrzymano ceny zeszłego tygodnia, w Katowicach zniżkowały otręby o 25 gr., w Poznaniu żyto od 25 do 50 gr., oraz mąka żytnia o 75 gr. W Warszawie zniżkowało żyto i otręby żytnie o 25 gr.

Wszystkie tendencja zniżkowa była silniejsza. W Krakowie i w Wilnie żyto zniżkowało o 25 gr., we Lwowie o 75 gr. Mąka żytnia o 50 gr. w Wilnie i o zł. 1,25 we Lwowie.

Zniżkowała także pszenica o 50 gr. w Wilnie i Lwowie i o 1 zł. w Lublinie, oraz mąka pszenna od 50 gr. do 1 zł. oraz owses, otręby i jęczmień w granicach od 25 gr. do 1 zł.

Na pozostałych giełdach zbożo-

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesujące codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt tylko w godz. 14—15.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-33. Kantor i prenumerata: Al. Jerozolimskie 3 a. I piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimskie 3 a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400. Skrzynka Pocztaowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalaty): na 1 ej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. Reklamy 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drohne po 20 gr. za wyraz duże i tery w ogłoszeniu h „drobnych” liczy się za oddzielne wstawy — fluty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Al. Jerozolimskie 3 a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC”. Sp. z ogr. odp.